

TPP và dân chủ hóa Việt Nam

Tiến sỹ Luật Cù Huy Hà Vũ

*Gửi cho BBC từ Hoa Kỳ
6 tháng 7, 2015*

Vào ngày 7 tháng 7 này, nếu không có bất ngờ vào phút chót, Tổng Bí thư Đảng cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng sẽ đặt chân vào Nhà Trắng theo lời mời của chính quyền của Tổng thống Mỹ Obama.

Chắc chắn đây sẽ là sự kiện lịch sử không chỉ vì lần đầu tiên một tổng bí thư Đảng cộng sản Việt Nam thăm Mỹ mà còn vì lần đầu tiên tổng thống Mỹ tiếp người đứng đầu một đảng cộng sản không kiêm bất cứ chức vụ Nhà nước nào. Sự “phá lệ” này của chính quyền quán quân thế giới về chống cộng cho thấy Việt Nam quan trọng đến nhường nào trên bàn cờ chiến lược của Mỹ ở thế kỷ 21 mệnh danh “Xoay trục về Châu Á – Thái Bình Dương”.

Chặn đứng Trung Quốc ở Biển Đông

Trung Quốc là đối thủ lớn nhất của Hoa Kỳ trong thế kỷ thứ 21 ở Châu Á – Thái Bình Dương về quân sự và chính trị. Chiến lược xoay trục về châu Á – Thái Bình Dương để gấp rút ngăn chặn bành trướng lãnh thổ bằng vũ lực của Trung Quốc ở biển Đông được Tổng thống Mỹ Obama phát động vào đầu năm 2011 là hoàn toàn đúng đắn, tuy có chậm.

Thế nhưng sự thành công của chiến lược quân sự thế kỷ 21 nói trên của Mỹ lại phụ thuộc vào Việt Nam.

Trung Quốc đang ráo riết chuẩn bị xâm lược phần còn lại của quần đảo Trường Sa và chắc chắn sẽ thành công trong kế hoạch xâm lược này vì Việt Nam yếu hơn hẳn Trung Quốc, nhất là về phương tiện chiến tranh trên biển. Nói cách khác, học thuyết “chiến tranh nhân dân” của Việt Nam dựa trên phát huy sức người và địa hình trên đất liền mặc nhiên mất hiệu lực trong cuộc chiến trên biển. Có ý kiến cho rằng bằng cách bán vũ khí sát thương cho Việt Nam, Mỹ có thể giúp nước này bảo vệ được lãnh thổ của mình ở biển Đông trước xâm lược Trung Quốc. Thế nhưng điều này không thực tế không chỉ vì Việt Nam không chạy đua vũ trang nổi với Trung Quốc hiện là cường quốc kinh tế thứ hai thế giới trong khi Việt Nam lại đang cạn tiền, mà nhất là vì Việt Nam do Đảng Cộng sản kiểm soát chắc chắn không dám đánh trả Trung Quốc được coi là chỗ chống lưng duy nhất của chế độ độc tài của Đảng.

Chính vì vậy người viết bài này luôn khẳng định Mỹ cho, chứ đừng nói là bán, Việt Nam vũ khí thì Việt Nam cũng chẳng bao giờ dám dùng vũ khí ấy để đánh lại Trung Quốc. Để nói, việc chính quyền Việt Nam kêu gào Mỹ bỏ cấm vận vũ khí đối với Việt Nam là không thực chất, chẳng qua lấy Mỹ để hù dọa Trung Quốc, hòng làm nước này chùn bước trong kế hoạch đánh chiếm nốt quần đảo Trường Sa để chính quyền Hà Nội yên ổn được ngày nào hay ngày ấy.

Về phía Trung Quốc, nước bành trướng này đủ thông minh và thực tế để hiểu rằng kế hoạch của họ đánh chiếm nốt quần đảo Trường Sa nhằm hoàn tất độc chiếm biển Đông sẽ chỉ bị chặn lại nếu Mỹ tham chiến. Do đó, chắc chắn Trung Quốc sẽ không bắn một phát đạn nào vào các lực lượng quân sự của Mỹ đang được rầm rộ

triển khai tại vùng biển chiến lược này và thay vào đó sẽ đánh Mỹ bằng mìn rất hăng.

Như vậy, cách duy nhất để Mỹ có thể trực tiếp chặn đứng xâm lược của Trung Quốc là Mỹ phải được Việt Nam chính thức yêu cầu giúp tụt vệ. Nói cách khác, chỉ khi nào Việt Nam ký kết liên minh quân sự với Mỹ thì Mỹ mới có cơ sở pháp lý để tham chiến.

Kịch bản Việt Nam trở thành đồng minh quân sự của Mỹ nếu diễn ra thì rất tuyệt bởi Việt Nam lúc đó không những bảo vệ được phần còn lại của quần đảo Trường Sa mà còn có thể giành lại các đảo thuộc quần đảo này cũng như toàn bộ quần đảo Hoàng Sa từ tay Trung Quốc.

Trong tình huống sau, một cuộc chiến kéo dài với liên quân Việt – Mỹ hoàn toàn có thể dẫn đến một sự rối loạn chính trị ở đại lục Trung Quốc, điều này đến lượt nó sẽ đe dọa trực tiếp sự sống còn của chế độ cộng sản tại đây.

Thế nhưng, chính quyền Việt Nam luôn khẳng định Việt Nam sẽ không tham gia bất cứ liên minh quân sự nào vì hiểu rõ rằng cái giá để Việt Nam trở thành đồng minh quân sự của Mỹ chỉ có thể là từ bỏ chế độ cộng sản.

Để nói, không có Việt Nam với tư cách đồng minh quân sự thì dù Mỹ có đưa tàu chiến và máy bay chiến đấu vào biển Đông bao nhiêu đi chăng nữa thì Mỹ cũng sẽ chỉ là người ngoài cuộc, là khán giả bất đắc dĩ chứng kiến Trung Quốc hoàn tất xâm lăng quần đảo Trường Sa, đồng nhất với thất bại của chiến lược xoay trục về châu Á - Thái Bình Dương của Mỹ.

TPP: Mục tiêu chính trị cho Mỹ

Do đó, dân chủ hóa Việt Nam hay giải thể một cách hòa bình chế độ độc tài của Đảng cộng sản Việt Nam để Việt Nam liên minh quân sự với Mỹ rõ ràng là yêu cầu cấp bách của cả hai nước.

Theo hướng này Mỹ bằng mọi cách phải gây sức ép buộc chính quyền Việt Nam chấm dứt đàn áp nhân quyền để tạo điều kiện thiết yếu cho phong trào dân chủ phát triển kể cả trong nội bộ Đảng cộng sản và chính quyền Việt Nam. Hiệp định Đối tác Kinh tế chiến lược Xuyên Thái Bình Dương (TPP) mà Mỹ sẽ đóng vai trò chủ chốt và Việt Nam đang đàm phán tham gia vì vậy nổi lên như một cơ hội gây sức ép hiểm có mà Mỹ tuyệt đối không thể bỏ qua.

Điều cần lưu ý là một khi chế độ cộng sản bị giải thể ở Việt Nam, thì điều này không những cùng lúc chấm dứt chế độ cộng sản ở Lào (Đảng nhân dân cách mạng cầm quyền ở Lào thoát thai từ Đảng lao động Việt Nam, nay là Đảng cộng sản Việt Nam) mà còn tác động quan trọng đến sự sụp đổ của cộng sản Trung Quốc, điều này kéo theo sự sụp đổ của Bắc Triều Tiên.

Tóm lại, dân chủ hóa Việt Nam một khi thành công sẽ tạo ra “hiệu ứng domino”, dẫn đến sự sụp đổ dây chuyền của các nước cộng sản cuối cùng trên thế giới và đây chắc chắn là mục tiêu quan trọng nhất mà Mỹ nhắm tới với chuyện xoay trục về châu Á – Thái Bình Dương.

Cũng có thể nói Mỹ giúp dân chủ hóa Việt Nam là một công được nhiều việc vậy!

TPP: Cửa thoát hiểm cho chính quyền Việt Nam

Như vậy, trong trường hợp Việt Nam, TPP giúp Mỹ đạt mục tiêu chính trị và tiếp đó quân sự là chính chứ không phải lợi ích kinh tế. Vấn đề là liệu TPP có thành công với tư cách là công cụ gây sức ép của Mỹ?

Không nghi ngờ gì nữa, kinh tế Việt Nam đang bên bờ sụp đổ vì được thiết kế trên nền tảng các doanh nghiệp Nhà nước mà các doanh nghiệp này hoạt động vô cùng yếu kém, luôn trong tình trạng phá sản.

Ngân sách quốc gia cạn kiệt đến mức từ tháng 8/2014 chính phủ Việt Nam đã tính chuyện vay nước ngoài 1 tỷ USD để đảo nợ nước ngoài và mới đây chính phủ còn buộc Ngân hàng Nhà nước cho chính phủ vay tiền từ dự trữ ngoại hối để chi thường xuyên. Trong khi đó dầu lửa đóng góp tới 1/3 ngân sách Nhà nước lại rớt giá thảm hại, đó là chưa kể nguồn thu từ dầu lửa chắc chắn bị đe dọa nghiêm trọng một khi Trung Quốc gây chiến với Việt Nam ở biển Đông.

Kinh tế quốc gia một khi sụp đổ tất kích hoạt sự nổi dậy của người dân, vốn đã có nhiều bất bình trong xã hội.

Để đối phó với những cuộc nổi dậy tiềm phát của người dân, chính quyền cộng sản hiện phải duy trì một đội quân đông tới 800 nghìn người gồm cả công an lẫn quân đội, không kể dân quân các loại. Thực vậy, lực lượng vũ trang được Ban lãnh đạo Đảng cộng sản Việt Nam quy định "tuyệt đối trung thành với Đảng", đặt bảo vệ chế độ cộng sản trên cả bảo vệ Tổ Quốc. Vậy nên, nếu không có TPP được dự kiến mang về cho Việt Nam số tiền đạt tới 36 tỷ USD vào năm 2025, chính quyền Việt Nam sẽ khó mà duy trì bộ máy đàn áp đồng đảo nói trên.

Tóm lại, với TPP chính quyền cộng sản Việt Nam hy vọng tránh khỏi sụp đổ đã cận kề.

TPP là công cụ dân chủ hóa

Mỹ cho Việt Nam hưởng Quy chế mật dịch bình thường vĩnh viễn (PNTR) cũng như đưa Việt Nam ra khỏi danh sách "những quốc gia đặc biệt quan tâm" (CPC) về tôn giáo để Việt Nam được gia nhập Tổ chức Thương mại Quốc tế (WTO) nhằm khích lệ Việt Nam cải thiện nhân quyền. Thế nhưng, đã 8 năm trôi qua kể từ khi Việt Nam gia nhập WTO, nhân quyền ở Việt Nam không những không được cải thiện mà còn bị vi phạm trầm trọng hơn rất nhiều.

Để không lặp lại sai lầm của PNTR và WTO, chính phủ Mỹ phải kiên quyết yêu cầu chính phủ Việt Nam chấm dứt đàn áp nhân quyền bằng việc loại bỏ các điều 79, 88 và 258 Bộ Luật hình sự, trả tự do vô điều kiện cho tất cả các tù nhân chính trị - tù nhân lương tâm, cải cách Bộ luật Tố tụng Hình sự nhằm chấm dứt tra tấn... cũng như thực hiện đầy đủ quyền tự do ngôn luận và các quyền con người cơ bản khác được quy định tại Điều 25 Hiến pháp Việt Nam) để chính phủ Mỹ có thể ký TPP với chính phủ Việt Nam. Một khi chính phủ Việt Nam cam kết chấm dứt đàn áp nhân quyền thì cam kết này phải được ghi ngay trong Hiệp định.

Mặc dầu vậy cũng có thể tính tới kịch bản phía Việt Nam không chịu điều kiện về nhân quyền mà Mỹ đưa ra, đồng nhất với Việt Nam không tham gia TPP nữa. Tất nhiên trong trường hợp đó chính quyền Việt Nam sẽ phải quay sang Trung Quốc để tìm sự cứu rỗi về tài chính với cái giá mặc cho Trung Quốc đánh chiếm nốt quần đảo Trường Sa cũng như mặc cho nước này muốn làm gì thì làm trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam.

Một khi Trung Quốc chiếm nốt quần đảo Trường Sa với sự đồng lõa của chính quyền cộng sản Việt Nam, thì đó sẽ là lúc các lực lượng yêu nước nhất tề nổi dậy nhằm thiết lập một chính quyền dân chủ nhằm liên minh quân sự với Mỹ, bảo vệ thành công lãnh thổ và chủ quyền của Việt Nam ở biển Đông. Kết luận lại, chiến lược xoay trục về Châu Á – Thái Bình Dương của Mỹ chỉ có tiền đề rõ ràng khi Tổng thống Obama cùng với Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng tạo nên một bước ngoặt cho dân chủ hóa Việt Nam.

Tác giả là một nhà bất đồng chính kiến và tù nhân chính trị Việt Nam, hiện là học giả tại Đại học George Washington, Hoa Kỳ.

TPP and Democratizing Vietnam

Dr. Cu Huy Ha Vu
sent to BBC from the U.S.

July 6, 2015

On July 7, if there are no surprises at the last minute, General Secretary of the Communist Party of Vietnam Nguyen Phu Trong will set foot in the White House at the invitation of the government of President Barack Obama.

Surely this will be a historic event not because for the first time a general secretary of the Communist Party of Vietnam was to visit the United States, but also it's the first time a U.S. president is granting audience to the head of a communist party who does not hold any other official positions in his country's government. The "breaking the rules" exception by a government known to be diametrically opposed to communist shows just how important Vietnam is on the chessboard of U.S. grand strategy in the 21st century, dubbed the "pivot to Asia – Pacific."

Stop China in the South China Sea

China is the biggest rival of the US in the 21st century in the Asia - Pacific region, militarily and politically. The axis rotation strategy toward Asia - Pacific region to urgently prevent China territorial expansion by force in the South China Sea, launched in early 2011 by President Obama is completely warrantable, albeit late. Yet the success of the aforementioned U.S. 21st century military strategy would be dependent on Vietnam.

China is feverishly preparing to take over the rest of the Spratly and she will definitely succeed in her invading plan given that Vietnam is completely out of her league vis-à-vis China, especially on sea warfare. In other words, the Vietnamese doctrine of "The People's war" hinges on the force of the people and on the topography of the land, which of course point to the Vietnam deficiency in the war at sea. It is argued that by selling lethal weapons to Vietnam, the U.S. can help the country protect its territory in the South China Sea in the face of the Chinese aggression. Yet this view is not practical not only because Vietnam could not stand up in an arms race with China, a rising economic power in the world, second only to America, secondly Vietnam is running out of money, especially Vietnam is under the

control of the Communist Party of Vietnam, who would certainly not dare to retaliate against China, who is regarded as the only force that would prop up Vietnam in its Party dictatorship.

That is why the author of this article always insists that even if America would give Vietnam, let alone sell, lethal weapons, Vietnam would never dare to use them against China. To say that the Vietnam government is wailing against the U.S. weapons ban to Vietnam is not based in fact, it is only a ploy Vietnam is using (the U.S. as big bad ogre) to scare away China, an attempt to falter this country's plan to invade the rest of the Spratly islands chain, giving Hanoi government some breathing room.

For the Chinese, this expansionist hegemony hinges on the intelligent and practical realization that their plans to conquer the rest of the Spratly to complete their monopoly power in the South China Sea could only be stopped if the U.S. intervenes militarily. Thus China would definitely not fire a single shot at the US military forces, which are heavily deployed in these strategic waters and instead will actively attack the U.S. vociferously by words.

Thus, the only way the U.S. can directly stop the invasion of China is for Vietnam to officially request the help from the U.S. for defense. In other words, only when Vietnam signed a military alliance with the U.S., would the U.S. have a legal basis to enter the fray.

The scenario wherein Vietnam would become a military ally of the U.S., and if it happened, it would be great because not only Vietnam could protect the rest of the Spratly islands, but can reclaim the occupied islands of the archipelago, as well as entire Paracel from Chinese hands.

In the latter scenario, a prolonged battle with joint Vietnamese - American forces could completely lead to a political turmoil in mainland China, which in turn will directly threaten the survival of the communist regime here.

However, the Vietnam government has insisted that Vietnam will not join any military alliance because it understands that the price for Vietnam to become a U.S. military ally may just mean that they have to completely abandon their communist regime.

To say, if there is no Vietnam military ally of the U.S., then no matter how many warships and warplanes the U.S. is deploying in the South China Sea, the U.S. would merely be a bystander, a reluctant spectator witnessing the complete conquest of the Spratly by China, consistent with the strategic defeat of the axis of rotation toward the Asia - America Pacific region.

TPP: political goal for the US

Therefore, the democratization of Vietnam or the peaceful dissolution of the dictatorship of the Communist Party of Vietnam so that Vietnam could join a military alliance with the United States is clearly an urgent demand for both countries.

In this direction, the U.S. by all means ought to pressure the Vietnam government to stop persecuting human rights to allow essential conditions for the development of a

democracy movement, even within the Communist Party and the government of Vietnam itself. The Trans-Pacific Partnership Agreement (TPP) which the US will play a host and Vietnam is negotiating its participation would thus emerge as a rare opportunity for the U.S. to pressure Vietnam that it absolutely cannot ignore. It should be noted that once the communist regime in Vietnam is dissolved, then this is not only ending the communist regime in Laos (The People's Revolutionary Party of Laos ruling Party originates from Vietnam Labor Party, now the Communist Party of Vietnam) but also importantly impact the collapse of communist China, which would lead to the collapse of North Korea.

In short, democratizing Vietnam, once successful, will create a "domino effect" leading to the fall line of the last communist country in the world and this is definitely the most important goal that the U.S. is aiming in its rotating axis to the Asia – Pacific region.

One could say that by helping democratize Vietnam, America is also achieving many things! (to kill many birds with one stone)

TPP: The government exit Vietnam

Thus, in the case of Vietnam, TPP helps the U.S. achieve mainly political and ensuing military objectives, but not so much economic benefits. The question is whether the TPP would become a successful tool for the U.S. to leverage? No doubt, Vietnam's economy is on the verge of collapse because it was designed on the basis of state-owned enterprises, which have been ineptly run, always in a state of bankruptcy.

Vietnam national budget is depleted to the point that from March 8, 2014, the government was seeking \$1 billion USD in foreign loans to repay foreign creditors and recently the government has to force the State Bank for a loan from its reserve for the government's recurrent expenditures. While the oil sector contributes one third (1/3) of the total state coffer, its revenues has dropped precipitously, not to mention the oil revenues will be seriously threatened once China begins to instigate war with Vietnam in the South China Sea.

Once Vietnam economy begins to collapse, it would fuel the rise of the people, who have been pent-up with many grievances.

To deal with the potential uprising of the people, presently the communist government has to maintain a large army of 800,000 strong, including the police and the army, not counting various militia types. Indeed, the armed forces are employed as tools of the leaders of the Communist Party of Vietnam, "absolutely loyal to the Party, "who put the protection of the communist regime above that of the fatherland. Thus, without TPP, which is expected to bring Vietnam an amount that would reach \$36 billion in 2025, the government of Vietnam will be hard pressed to maintain a large repressive apparatus above.

In sum, with TPP, Vietnam's communist government hopes to avert its imminent collapse.

TPP is a democratizing tool

The U.S. granted Vietnam permanent normal trade regulations (PNTR) and removed Vietnam from its list of "countries of particular concern" (CPC) regarding religious

freedom so Vietnam could join The World Trade Organization (WTO) and to encourage Vietnam to improve its human rights records. Yet, already there have been 8 years since Vietnam joined the WTO, and Vietnam's human rights records have not only been improved but aggrieved a great deal.

In order not to repeat the mistakes of PNTR and WTO, the U.S. government should insist that the Vietnam government to stop abusing human rights by removing Articles 79, 88 and 258 in their Penal Code, and unconditionally release all political prisoners - prisoners of conscience, reform the Criminal Code to end torture... as well as implementing the rights to freedom of expression and other basic human rights (as provided by Article 25 of the Vietnam Constitution) before the U.S. government would conclude TPP with the government of Vietnam. Once Vietnam government promised to end human rights abuses, this commitment must be recorded immediately in the Agreement.

Nevertheless one cannot rule out the scenario where Vietnam would not accept the human rights conditions suggested by the U.S., consistent with Vietnam not joining TPP. Of course in that case the government of Vietnam will have to turn to China for financial salvation even at the price of China invading the rest of the Spratly islands chain and even giving this country a free hand to do whatever they choose in Vietnam's exclusive economic zone (EEZ).

Once China takes over the rest of Spratly with the complicity of the Communist government of Vietnam, it would probably be time for the most patriotic forces in Vietnam to begin their insurrection who would establish a democratic government and form a military alliance with the U.S. to successfully defend Vietnam territory and sovereignty in the South China Sea.

In conclusion, the U.S. strategic axis rotation in the Asia - Pacific region would provide clear currency only when President Obama along with General Secretary Nguyen Phu Trong would create a turning point for the democratizing of Vietnam.

The author is a dissident and political prisoner of Vietnam, currently a visiting scholar at the George Washington University in the U.S.

Chuyển đến: Nguyễn Quang

Ngày 17/7/2015

www.vietnamvanhien.net